

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "מקור חיים"
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א
בית הכנסת "זכור לאברהם" פיצ'וטו רחוב מפרץ שלמה 100, קרית שרת חולון

ערש"ק פרשת "זויי-שרה" כא' בושיון תשע"ב גליון מס' 295

"סוד ההצלחה!"

מעשה אמיתי פורסם ב"איש לרעהו", אשר קשור לפרשתינו בקשר של קיימא. נפתח תחילה במעשה: רופא יהודי שומר תורה ומצוות הינו ד"ר א. (אשר חפץ בעילום שמו), מקום מגוריו ועבודתו באנגליה. שמו הטוב יצא מלפניו, ידיעתו הרחבה, יעילותו ומסירותו היו לשם דבר. רבים מגדולי ישראל כמו האדמו"ר מגור בעל ה"לב שמח" זיע"א ומרן ה"סטייפלר" זצ"ל נתנו בו אמון, אך רבים וטובים המה ראו גם תמהו מה בכל זאת מסתתר אחר הצלחתו הרפואית יוצאת הדופן אף במקום אשר אף אחרים וטובים נכשלו... חידה זאת היתה נשארת בגדר תעלומה לולא אותו הלילה בו חזרו משפחת שטרן משמחה משפחתית ברכבם הפרטי. בדרכם לביתם הבחינו באחד הכבישים הארוכים והשוממים, ברכב החונה בצדי הדרכים. שמא מישהו זקוק לעזרה, חשבו בליבם. וממחשבה למעשה, עצרו את רכבם והלכו לעבר הרכב. כשהתקרבו, הבחינו לתדהמתם בד"ר א. המפורסם יושב ומתמוגג בבכי חרישי. לשאלתם האם הוא זקוק לעזרה, ענה להפתעתם הרבה, שעסוק הוא כעת להושיט עזרה. המשפחה נדהמה שנית, אין כאן אף נפש חיה, אם כן למי ולמה עוזר אתה ד"ר? שאלו בפליאה. "נכון", השיב הד"ר בפשטות אופיינית, "חוזר אני כרגע מטיפול שערכת לי לאחד החולים, נמצא הוא במצב קשה. כל אשר יכולתי לעשות מבחינה רפואית עשיתי. כעת לא נותר לי אלא להשתדל בדבר שאני בוטח בו באמת, וזו התפילה בדמעות לה' יתברך - רופא כל בשר! כך מנהגנו מימים ימימה... בכת אחת נפתרה למשפחת שטרן תעלומה כפולה: במי הד"ר מטפל כעת, ומה סוד הצלחתו הגדולה... בפרשתינו, מסופר על אברהם אבינו ששולח את אליעזר עבדו, זקן ביתו המושל בכל אשר לו, למצוא אישה ליצחק בנו, כאשר לאחר הכוונות והוראות ברורות שהורה לאליעזר, כיצד ואיך לפעול, מלמד אותנו שעיקר העבודה וההצלחה תלויה באחד העמודים שעליהם עומד העולם - עמוד התפילה. עומד ומתפלל, מאחל ומברך את אליעזר שיצליח במשימה הנכבדה: "ה' אלוקי השמים אשר לקחני מבית אבי... הוא ישלח מלאכו לפניך". ואף אליעזר עבדו לא סומך על חוכמתו וידיעתו ומפיל תחינתו: "ויאמר ה' אלוקי אדוני אברהם הקרה נא לפני היום ועשה חסד עם אדוני אברהם...", לדעת ולידע, להודיע ולהורות לנו את סוד ההצלחה ואת מפתח הישועה - תפילה זכה לה' מעומקא דליבא. יש אבא גדול בשמים, אבא שאין אצלו לא שיחה ממתנה, ולא קביעת תור כמה חודשים מראש. אבא שאוהב אותנו ודואג לנו כל העת ומצפה לשמוע אותנו בניו היקרים, וממתין כביכול ליד הטלפון, להרים השפורפרת ולמלא בקשות ליבנו. לא צריך ללכת רחוק, דור אחד או שניים לפנינו נמצאו אנשים (עדיין לא אלמן ישראל ב"ה), שתמיד בכל בעיה וצוקה אף הקטנה ביותר, הרימו עיניהם למרום וביקשו מלפניו בפשטות ובתמימות כילד קטן שאביו ניצב עליו לשמוע אמרי פיו, ולמלא רצונו. נחזיק בדרכי אבות, נפנה לה' בכל עת, ונזכה לביאת הגואל במהרה בימינו - אמן.

שכר מושלם!

על נבוכדנצר הרשע מסופר, שזכה לשלוט על כל העולם כולו ארבעים וחמש שנה. אף זכה אותו רשע שעוד שני דורות מבניו ישלטו אף הם בכיפה כולה, איזה זכות עמדה לו שקיבל שכר כה גדול? בואו ותקראו את הסיפור שמספרת הגמרא (סנהדרין צו). נבוכדנצר היה סופרו של בלאדן. יום אחד הוא שומע שכתבו מכתב בעת שהיה נעדר, למלך ישראל - חזקיהו. שאל הוא את ממלאי מקומו איך ניסחו את המכתב, וכה הם אמרו: פתחנו את המכתב כך: שלום למלך חזקיהו, שלום לעיר ירושלים, שלום לאלוקים הגדול. הפסיקם נבוכדנצר ותמה: קראתם לו אלוקים גדול ואתם כותבים אותו בסוף? כך היה לכם לכתוב: שלום לאלוקים הגדול, שלום לעיר ירושלים, שלום למלך חזקיהו. אמרו לו: נותן העצה הוא יקיימה. רץ נבוכדנצר לעצור את שליח המכתב. סך הכל שלוש פסיעות פסע לכבוד הקב"ה וזכה לכל הגדולה הזאת - שלושה דורות של מלכים ששלטו שבעים שנה בכל התבל כולו. כמה שכר וטובה מחכים לכל אלה שעושים לכבוד ה' יתברך ותורתו הקדושה. גם בפרשתינו כתוב ששרה אמנו זכתה לחיות מאה עשרים ושבע שנה. ואומרים רבותינו שבזכות זה שהיתה שרה אמנו צדקת וקידשה שם שמים ברבים, בזכות מידותיה וצניעותה, זכתה שמזרעה תקום אישה שתשלוט על מאה ועשרים ושבע מדינות - הלא היא אסתר המלכה! הקב"ה ישתבח שמו לעד אינו מקפח שכר בריאה, והוא עתיד לשלם ולתת מלוא חופניים של טובה וברכה, ישועה והצלחה לכל אחד שעושה לכבודו, לכל אחד שמתקרב לתורתו ומקיים את מצוותיו. לכמה טובה מושלמת יזכו אותם אנשים שדואגים שעוד אחד ילך בדרך התורה והמצוות, לכמה ברכה נפלאה יזכו אותם אנשים שטרחו להכיר לעוד אח אבא שבשמים ולהכניסו תחת כנפי השכינה. ויהי רצון שנוכה לגאולת ישראל ולבנין אריאל!

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרבנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
17:55	17:17	16:17	ת"א
17:48	17:17	16:03	י"ם
17:44	17:16	16:07	חיפה
17:48	17:19	16:21	כ"ש

הפסרת השבוע:
"המלך דוד"

מטעמים לשבת

ואפילו רק מתוך אדיבות גרידה. את כל
ה"אדנות" נתן להשם יתברך...
(מענינה של תורה)

"שתה אדוני... גם לגמליך איש"ב
(כד, יט)

רבינו האביר יעקב אבוחצירא זצ"ל,
הביא דברי הזוהר הקדוש, שרבקה
רומזת לשכינה הקדושה. והמים, כידוע,
הם משל לתורה הקדושה. וכאשר אדם
פונה בתפילה לבוראו שיאיר עיניו
במאור תורתו וישקוה ממימיה, הריהו
מקבל סיוע ממרום, והתורה הקדושה
מרווה צמאונו. לא זו בלבד, אלא
שגם "לגמליו" היא משקה, שפע ברכה
והצלחה ניתן גם למקנהו ולרכושו, כי
עץ חיים היא למחויקים בה ותומכיה
מאושר, ותלמוד תורה הוא המדברים
שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה
מלבד הקרן הקיימת לעולם הבא!
(מעין השבוע)

בעל "מנחה בלולה" - בגימטריה שלושים
ושבע, ללמדנו שרק במספר שנים הללו
היו שני חיי שרה שנים של חיים. שהרי
בת תשעים שנה היתה בלידת יצחק, ועד
אז לא היו שנות חייה שנים חיים, כי מי
שאינו לו בנים חשוב כמת. טול תשעים
ממאה עשרים ושבע, והרי לך שלושים
ושבע - כמנין "ויהי". (על התורה).

(תורת הפרשה)

"שמענו אדוני" (כג, ו)

ביאר הרב הה"צ מהר"י הורביץ ז"ל: כל
הזמן היו בני חת קוראים לו לאברהם
בתואר "אדוני", ואילו אברהם לא כינה
אותם בתואר זה אף פעם אחת. וטעמו
של דבר הוא, משום שאברהם אבינו,
אשר היה הראשון בעולם לקרוא לבורא
בשם "אדון" - "עד אברהם לא היה מי
שקרא להקדוש ברוך הוא אדון, עד שבא
אברהם וקרא אדון" (ברכות ז) - לא
היה יכול לקרוא לאדם בשם "אדון",

"ויהיו זויי שרה" (כג, א)
לכאורה פרשה זו היתה צריכה להקרא
פרשת "מיתת שרה" ולא פרשת "חיי
שרה", שהרי מיד בתחילת הפרשה
הפסוק הראשון מסכם את מנין שנותיה
של שרה אשר חיתה, ובפסוק שלאחר
מכן מציין את מיתתה, ואם כן מדוע
נקראת הפרשה "חיי שרה"? אלא בא
הכתוב ללמדנו שהחיים האמיתיים הם
לא בעולם הזה החולף ועובר כחלום,
אלא דוקא לאחר פטירת האדם מהעולם
הזה, ראוי הוא להקרא "חי". כיון שהולך
לחיי נצח, אם אומנם סיגל לעצמו כאן
בעולם הזה תורה ומצוות, ועל כן פרשה
בו נקראת פרשת "חיי שרה", כי למעשה
שרה התחילה לחיות חיים אמיתיים
ומאושרים לאחר מיתתה...
(תורת הפרשה)

**"ויהיו זויי שרה מאה שנה ועשרים
שנה ושבע שנים" (כג, א)**
בת מאה כעשרים (רש"י). "ויהיו" - אומר

בזקנים אתבונן - סיפורי צדיקים



בפרשה בה קוראים לנו על התייחסותו של אברהם אבינו עליו השלום,
עמוד החסד, לעבדו, זקן ביתו המושל בכל אשר לו, התייחסותו של כבוד
ויקר, נזכר במה שהעיד הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל, רבה של איזמיר,
בספרו "תוכחת מוסר". אחד מעשירי עירו נפטר לבית עולמו, וכעבור
חדש ימים אהרו בחלומו והוא לבוש בגדים נאים ופניו מאירות בשמחה
וקרונות בחדוה. שאלו במה זכה לכבוד זה, והשיב שהנחילוהו עולם הבא
הואיל ולא הכביד עולו על עובדיו ומשרתיו, ונהג בהם ברחמים ובחמלה.
בבוקר שלח הרב וחקר אחר מנהגו של אותו עשיר, והתברר נאמנה שזו
היתה דרכו, שלא להכביד על עובדיו, ולהקל עליהם ככל האפשר. אשריו
ואשרי חלקו! ואם כך יש לנהוג כלפי משרתים ועבדים, ואף שאינם בני
ברית, כמה יש להזהר בכבוד פועלים יהודיים. על אחת כמה וכמה בכבודם
של בני הבית, קרובים אהובים! ועוד כתב שבצעירותו היו בעירו שלושה
סוחרים גדולים, שריכזו בידיהם את עיקר המסחר בעיר, וסחרו בסחורות
היקרות שרווחיהן רבים. היו שאר הסוחרים מתרעמים שלא נפלו בחלקם
אלא שירי הרווח, למרות שלא סבלו ממחסור חלילה. והיה הרב מוכיחם
שלא יאמרו כן, כי אין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו. ואדרבה, אולי
בזכות הצדקה הרבה שעושים אלו שלושת הסוחרים שולח הבורא יתברך
שפע ברכה מספיק לכולם, והכל ניוונים בזכותם. והיו דבריו נופלים על
אזניים ערלות. ברבות הימים, החליטו שלושת הסוחרים הגדולים לעלות
לארץ ישראל. שמחו הסוחרים הזעירים, שהנה יירשו את מקומם ויתרבו
רווחיהם. אולם להוותם נכלאו שערי השפע ושם המסחר, והסוחרים
הזעירים הגיעו לפת לחם רחמנא ליצלן. וראו עין בעין שאין אדם נוגע
במה שמוכן לחבירו!

(מעין השבוע)

הגאון רבי חיים הכהן זצ"ל, מרבני פאס לפני כמאה שנים, "היה חריף
עצום, קל העיון וזך השכל והסברא, וקיים כל מה דאמור רבנו, וכל מיילי
דמשנת חסידים. וקנה לו מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, ואור השכינה
היה מחופף עליו - אשרי מי שראה פניו", כתב עליו אחד מחכמי דורו,
הגאון רבי יוסף בן נאיים זצ"ל. וסיפר מעשה פלא: ביום פטירתו של הגאון
רבי חיים הכהן, ראש חודש מר חשון שנת תקצ"ו, הכריזו רבני העיר מטעם
בית הדין על ביטול מלאכה - "שאיין לשום אדם לפתוח את חנותו, לא
לצאת מחוץ לעיר לעשות איזה מלאכה ומסחר כלל, רק עד אחר שיקפני
הרב וינוח על משכבו" - וכשם שלמדנו בפרשתנו שאברהם אבינו דיבר לפני
"כל באי שער עיר", ופירש רש"י שכולם בטלו ממלאכתם ובאו לגמול חסד
עם הצדקת שרה אמנו עליה השלום. היה שם אדם שמסחרו בממכר קמח
ושמן. בא לביתו אדם אחד וביקש שיפתח את חנותו, ברצונו לקנות מעט
קמח. סירב המוכר: הלא הוכרו על ביטול מלאכה! התחנן הלה, והמוכר
נעתר. פתח את החנות ומכר את הקמח. בצאתו, הסתבכה גלימתו בברז
פח שמן הזית היקר, והברז נפתח ולא שם ליבו. רק כאשר סגר את החנות,
ראה את שלולית השמן מתפשטת מתחת לתריס הנעול. מיהר לפתחו, ועיניו
חשכו - השמן היקר אבד, והרטיב גם את שקי הקמח. ביקש להרוויח כמה
פרוטות - ואיבד הון רב! ואם כך עלה בגורלו של העובר על דברי חכמים -
כיצד יעלה בדעת האדם שירוויח באם יעבור על ציווי הבורא, באם יעבוד
חלילה בשבת קודש, או ילווה כספו בנשך ובריבית - כמה מוניס יעלה
הפסדו על שכרו!!!
ומעשה שסופר ממקור ראשון: מעשה באישה, שהיתה אופה ביום שישי אחר
הצהרים פיתות חמות לשבת, בתנור שבחצר ביתה. לפתע ראתה דמות אדם
נורא הוד ומטה בידו. סימן קו בכותל במקלו, בקו הצל אותו התוותה החמה
היורדת בפאתי מערב, ואמרה: "אני הוא דוד משה. בהגיע הצל לקו זה - עליך
להפסיק כל מלאכה!". נרעשה, ומיני אז הקדימה לקבל את השבת!

זוירת השבוע

**אע"פ שאסור לאדם לאכול קודם שיאכיל
בהמתו, אבל בשתיה האדם קודם, מניין?**

את התשובות יש לשלוח לפקס: 03 558 4485
בין הפתורים (מנהל יוגרל אחת לחודש)
אוגדן של עלוני ישא ברכה

והייתם לי סגולה

סגולה לשמחה, להתעסק במשא ומתן בדרך הישר,
ודבר זה מרומז בפסוק: "שמחו בה' וכו' והרגינו ישרי לב",
דהיינו שמי שהוא ישר ללב הוא יכול להיות בשמחה
(שו"ת חיי הלוי ח"א סוף סימן ק"ג)

(ישועה והצלחה)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הצנור הבנים

זהירות!! נקמה!! שקר!! פתונו עיניים!!

יש להקדיש התייחסות מיוחדת למעשי נקמה. לילדים יש נטיה טבעית לנקום. נסו להסביר לילדיכם עוד בהיותם רכים בשנים, מדוע אסור לנו לנקום, וכיצד הכעס עלול להרוס את שלווה הנפש של האדם ואת חייהם של האנשים סביבו. ילד אחד כעס על חברו והתנקם בו בכך שנשך אותו נשיכה הגונה. המנהל שלח אותו הביתה, וציוה עליו להישאר גם למחרת בביתו, וללמוד מתוך ספר העוסק במצות "ואהבת לרעך כמוך". אביו הכריח אותו להעתיק מתוך הספר במשך כל היום. המנהל ואבי הבן האמינו שניהם כי בכך הם יחדירו בו מוסר השכל, כיצד לנהוג כלפי חבריו בכיתה. ככל שילמדו אותו לרסן את עצמו, כך הוא יהיה מסוגל לחיות בשלום עם אנשים אחרים ועם עצמו. רוצח מפורסם אחד, כאשר עוד היה תלמיד ישיבה, כעס פעם מאוד על אחד מחבריו בישיבה. ברוב כעסו לקח סכין וקרע את חליפתו של הבחור לגזרים. התלמיד הראה לאביו את חליפתו הקרועה והאב התקשר לראש הישיבה. "אתה מגדל רוצח בישיבה שלך", אמר לו. כאשר מאוחר יותר הוא אומנם רצח מישהו, התקשר ראש הישיבה לאותו אב להודות בצדקתו. אומנם, זו דוגמה קיצונית, אך היא מוכיחה שאם ילד לא ילמד לרסן את כעסו בהיותו קטן, הוא עלול להרחיק לכת עד כדי כך, שיהפוך לרוצח ר"ל. הדגישו את חשיבות אמירת האמת תמיד, כבר מגיל צעיר. אסור לתת דריסת רגל לשקר וכזב, לעולם. אמרו לילדכם כי הוא אף פעם לא יפסיד אם יאמר את האמת, וכי עליו להיות תמיד גיבור ולדבוק בה. אם יש ברשותכם ספר מעשיות בנושא זה, הקריאו לו מתוכו. המסר החינוכי יחדור יותר עמוק בעזרת סיפור. הזהירו מלשקר לילדכם בעצמכם בשום מקרה, כיון שבכך תסכלו את כל אפשרות לחנוכו להיות אמיתי וישר.

ובספר בני חביבי הביא שעל דברים אלו צריכים פקחת עיניים גדולה, כי חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה, וככל שנדאג לשרש זאת בילדים עוד מקטנותם, נקצור את פירות הנבטיים לטוב לנו ולהם כל הימים.

שלום בית

וראה בטוב ירושלים

ידוע מרבינו הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, שפירש את הפסוק: "וראה בטוב ירושלים", באופן שצריך כל אדם לחפש את הטוב בשני, גם בחצי כוס ריקה אפשר למצוא את החצי המלאה, תלוי איך מסתכלים. וככל שמטיבים לראות את הטוב שבשני, כך זוכים לאושר בעולם הזה ולשכר מושלם בעולם הבא... גם בנשואין עלינו ללמוד את יחודיות בן הזוג שלנו ולהעריכו. אין זה משנה מי הוא בן הזוג שלך, תמיד יש בו דבר מיוחד. לעולם אין להשוות את בן הזוג לאדם אחר, כי אין שני בני אדם שיש להם אופי או רקע דומים. במקום להשוות לאחרים, תמצא את התכונות המיוחדות של הבן זוג, ותלמד להעריך אותן. יש בעלים שמצטיינים בלימוד תורה, אחרים מצטיינים בעסקים, אחרים מצטיינים בעשיית חסד ויש שמצטיינים בעזרה בבית. יש נשים שתמיד מחפשות עשיית מצוות, שמצטיינות להרויח כסף, אחרות נהדרות עם ילדים ואחרות יודעות ומטיבות לבשל. לכל אדם יש בתכונותיו נקודות טובות, וחשוב לבן זוגו לראות אותם ולשבח אותם בפניו. לעולם אל תאמר לבן זוגך: "למה אתה לא כמו פלוני?". כל אדם הוא מיוחד ואסור להשוות אותו לאחרים. כאשר אתה מנסה להשוות את הבן זוג לאחרים הוא נעלב, וזה רק מביא אי נעימות בין בני הזוג. אם ברצונך לשפר עניין מסוים, השתדל לעשות הערות חיוביות. למשל, אם רצונך הוא שבעלך ילמד יותר תורה, תוכלי לומר משהוא כמו: "אתה כל כך חכם בעסקים, אני בטוחה שעם מוח כמו שלך מאוד תהנה מלימוד התורה". או אפשר לומר: "אתה עושה כל כך הרבה חסד. הייתי רוצה שתעשה חסד איתי ותעזור לי בבית". אם הבעל רוצה שאשתו תהיה יותר זמן בבית, הוא יכול לומר: "את עושה כל כך הרבה דברים יפים עבור אחרים. המשפחה שלנו מאוד תהנה אם היית משתמשת בכוחות אלה בתוך הבית שלך". אסור להרבות בהערות, כי לא מרויחים מזה, ורק מפסידים. במקום זה, שבח מה שאתה מוצא כחיובי. כאשר אדם שומע שבחים, הוא פתוח לשמוע ביקורת, למלא בקשות ולהשתפר במעשיו ביתר קלות. הערכה היא כלי הרבה יותר מועיל לנשואין מביקורת, כיון שאין אדם שאוהב ביקורת. רק אם הביקורת עטופה בהרבה שבחים, ויש לה לעטיפה צורה מכובדת, יש לה סיכוי להשפיע על ההתנהגות של הזולת. אם נשתדל להרבות ב"שבחים" ולראות את הטוב "ולהגדילו", ומאידך נמנע מביקורת ובחיפוש אחר "הלא נמצא", אזי חיינו יהפכו לגן עדן עלי אדמות, אפשר לנסות ולראות.

אברי שפר

- **הרה"ק רבי מרדכי מנישכיז אומר:** אתה ישן אך - הוא, היצר הרע, ער.
- **הרה"ק רבי אשר מסטולין אומר:** ללחום עם היצר חייבים, אלא אם כן ברור לו שלא ינצחהו.
- **הרה"ק רבי צדוק מלובלין אומר:** כפי גודל החטא שהיצר מסיתו, כן גודל הטוב שיזכה כאשר לא ישמע לו.
- **הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממוגלניצה אומר:** יצר הרע מסוגל לפתות אדם כי יתענה שלושה ימים רצופים כדי שיוכל אחרי כן בתאוהו.

(פתגמים נבחרים)

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

"ולקחת אישה לבני ליצחק" (כד,ד).

להלן (פסוק לו), כאשר אליעזר חזר וסיפר את הדברים, אמר: "ולקחת אשה לבני", מבלי להזכיר את המילה: "ליצחק"? ברם - אומר בעל "בית הלוי" זצ"ל - אפשר להסביר את הדבר בדרך משל: גביר מופלג אך לא חכם במיוחד ביקש לשדך את ביתו עם בנו של גאון גדול, והוא הבטיח לשם כך נדוניה גדולה מאוד. בא אליו השדכן ואמר לו: "מבקש אתה ליתן כל כך הרבה כסף בשביל בנו של גאון, אני אתן לך חתן שהוא עצמו גאון". סירב הגביר ואמר: "אין את נפשי לעשות את ביתי לרבנית, כי איני רוצה שתסבול צער ולא תיהנה כראוי מחייה". הוא הדבר גם כאן. אברהם אמר לו לאליעזר: "לבני ליצחק" - עליך לציין, כי יש לי בן שהוא עצמו צדיק גדול. אולם כשבא אליעזר לשם והכיר את טיב האנשים, היה חושש להפליג בשבחו של יצחק, שהוא צדיק גדול, פן יסרבו להסכים לשידוך, לפיכך דיבר רק בשיבחו של "המחותן", ולא הזכיר כלל את החתן עצמו... (מעש"ת).

(תורת הפרשה)



עני אחד, שמצבו היה לא עלינו דחוק ביותר, פגע ברחוב בפלוגי, שהיה ידוע כאחד העשירים בעיר. פנה אליו ואמר: "בקשה גדולה לי אל מר. יעשה נא עמדי חסד, ויתן לי סכום של חמישה רובלים בהלוואה. הנה נזדמן לי ענין מה של מסחר, ובגמילות חסד זו כבודו מצילני ממש מרעב". "שפיר", אמר לו העשיר, "ברם, ברגע זה אין איתי הסכום שאתה מבקש, ואף ממחר אני מאוד לדרכי. תיטיב איפוא לעשות, אם תכנס לביתי לפנות ערב, ואתן לך חמישה רובלים בכבוד גדול". לעת ערב, השתדל העשיר להיות בביתו בשעה הקבועה, אף המתין עוד מחצית השעה וגם שעה, אך הלה לא בא. חשב העשיר: אפשר ארע לו דבר לאותו עלוב וגאנס ולא יכול היה לבוא. למחרת, הלך העשיר ברחוב, ושוב פגע בו אותו עני. פותח ההוא בדברים ואומר: "רואה כבודו, ענין של מסחר נזדמן לי, ומצבי דחוק ביותר, אילו רצה כבודו להיטיב עמדי ולהלוות לי סכום של חמישה רובלים, היה משיב ממש את

נפשי!". הלא אמרתי לך עוד אתמול, סור לביתי ואתן לך את אשר אתה מבקש. אף חכיתי לך אתמול בביתי כשעה תמימה ולא באת. אולם מה שעבר - עבר, רצונך, בוא לביתי לפנות ערב, והכסף יהיה נתון לך". שוב כיוון העשיר עיתותיו וצימצם את זמנו כדי להמצא בביתו בשעה הקבועה, והעני לא הגיע. אף ביום השלישי פגע בו העני ברחוב וחזר ופתח בפזמון הידוע, עסק נזדמן לו, ומצבו דחוק וכו' והרי הוא זקוק ביותר לחמישה רובלים... לא עצר עוד העשיר ברוחו וגער בנזיפה: "רואה אני שאין אמת בפיך, אינך צריך כלל לכסף, כי אלו נצרך אתה, הרי היית בא אלי אתמול ושילשום, בשעה שקבעתי, ואף חכיתי לך בביתי, ונטול היית מידי את הכסף שהכונתי בשבילך. כמדומה לי, שאינך אלא מתעתע, אומר דברים בפיך, שאין ליבך עמהם". והנמשל: מתפללים אנו בכל יום: "כך תחננו ותלמדנו...", "ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל, לשמוע, ללמוד...", "והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצוותך...", "חננו מאתך דעה, בינה והשכל...", וכיוצא באלו תחינות ובקשות. ודאי שהוא יתברך מוכן לחונן אותנו בחוכמה, בינה והשכל, ונכון לתת לנו לב להבין תורתו הקדושה. מצידו הוא, כביכול אין שום מניעה, אדרבה, מסייע הוא ידי עושה מצוה ומוכן להשפיע עליו ככל אשר יבקש. אלא דבר אחד הוא דורש מאיתנו: לבוא אל ביתו, כלומר, לבית המדרש, ושם לקבוע עיתים לתורה. ברם, בעוונותינו הרבים, אין אותן בקשות שבתפילה אלא בקשות מן השפה ולחוץ. בשעה שאנו מתפללים ומשוחחים איתו, כביכול, אנו מבקשים ממנו שילוח לנו אותם חמשת הרובלים, אבל משאנו נפנים והולכים מבית הכנסת, אנו משקיעים עצמנו, ראשנו ורובנו בהבלי העולם הזה, ושוכחים לגמרי כל מה שבקשנו. ולמחרת אנו חוזרים ומבקשים, ואחרי כן חוזרים ושוכחים. הוא מה שאמר הנביא (הושע יד, ב): "קחו עמכם דברים", קחו עמכם אותם דיבורים שאתם מדברים, על תשכחו אותם, תנו דעתכם יפה על בקשות אלו שאתם מבקשים מלפניו, ואז, "ושובו אל ה'" - תהיה ממילא התשובה מלאה.

(משלי ה"חפץ חיים")

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ יש לזהר שלא לכתוב באצבעו במשקים על השולחן. דהיינו, שטובל אצבעו במשקה ומלחלו וכותב בו על השולחן. וכן אסור לרשום אותיות או ציורים על חלון זכוכית שעלו בו אדים מן הקור.
- ✓ מותר לרשום באויר כמין אותיות כדי לרמוז לחבירו איזה דבר. וכן מותר להוליך אצבעו על שולחן נגוב כמין צורת אותיות, כיון שאין רישומו ניכר כליל.
- ✓ אין לאדם לתפוס בין אצבעותיו איזה חפץ (כמו שתופס את הקולמוס), ולעשות בו תנועות של כתיבה על כף ידו או על השולחן, כדי להרגיל את ידו במלאכת הכתיבה, אף שאינו עושה שום רושם כלל, לא של מים ולא של אבק, אלא מעבירו ריקם, כיון שאסור בשבת לאמן את ידו ולהרגילם לכתובה. (והמדובר הוא בחפץ שאינו מוקצה, שאם הוא מוקצה הרי בלאו הכי אסור לתופסו).
- ✓ הכותב בשבת במכונת כתיבה, הרי זה אסור מן התורה משום כותב, כיון שהכתיבה בדפוס נחשבת כתיבה ממש. וכן החותם בחותמת איסורו הוא מן התורה. וכן הדין בכותב על ידי מחשב אלקטרוני, איסורו מן התורה.
- ✓ הכותב בשבת על נייר ותחת הנייר מונח קופי, ובשעת הכתיבה נחקקות האותיות גם בנייר שמתחת לקופי, יש אומרים שחייב מהתורה משום כותב גם על הנייר התחתון, ויש אומרים שעל הנייר התחתון עובר איסור מדרבנן, כיון שזה רק גרמא.
- ✓ טביעת אצבעות דהיינו, ששם אצבעו בדיו וחותם על נייר - אסור לעשותו בשבת משום איסור כתיבה.
- ✓ מותר לשרוט בציפורן כמין שריטה (אבל לא כמין אות) לסימן על גבי קלף. ומכל מקום כיון שיש אסורים לעשות זאת על כן עדיף להמנע. ועל כל פנים לשרוט בציפורן על גבי נייר אסור לכל הדעות, כיון שהוא רך והשריטה מתקיימת בו.
- ✓ מותר לקפל דף בספר כדי לסמן את המקום, אף על פי שבמקום הקיפול נוצר רושם שניכר ומתקיים. ומכל מקום עדיף להמנע מזה אפילו בימות החול, כי בכך מקלקל הוא במקצת את הספר ואין זה כבוד לספר, אלא יניח איזה נייר לסימן ולא יקפל הדף.
- ✓ אסור לצלם בשבת במצלמה, וכן אסור לפתח את הפילים, ויש בזה איסור כתיבה ועוד כמה איסורים.

(השבת והלכותיה)

העלון מוקדש לתפילת רבים

לרפואתו השלימה של הוד כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה שליט"א.
 הרה"צ רבי יעקב ישכר בער בן סימה רייזל ובזכות זיכוי הרבים יחזקהו ויאמצהו השי"ת
 לאורך ימים ושנים דשנים ורעננים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אכ"ר.